

Demokratie und
Vielfalt in der
Kindertagesbetreuung

Elementy demokracji
i różnorodności
społecznej w ramach
opieki dziennej nad
dziećmi w przedszkolach

www.duvk.de

Elementy demokracji i różnorodności społecznej w ramach opieki dziennej nad dziećmi w przedszkolach

Placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci jako pierwsze instytucje edukacyjne i wychowawcze na ścieżce rozwoju dzieci zyskują coraz większe znaczenie. Tutaj dzieci po raz pierwszy poznają idee różnorodności i demokracji. W obliczu wielu nasilających się zagrożeń dla demokracji i przejawów dyskryminacji – także w kontekście opieki dziennej nad dziećmi – na wychowawców czekają coraz trudniejsze zadania.

Należy zadać sobie kilka pytań:

- W jaki sposób konsekwentnie realizować idee demokracji w ramach opieki dziennej nad dziećmi?
- W jaki sposób rozwijać u dzieci pojęcie różnorodności i zapewnić im ochronę przed dyskryminacją?
- Jakie strategie są potrzebne, by przeciwdziałać zagrożeniom demokracji i przejawom dyskryminacji?

Z tymi pytaniami zmierzy się projekt o nazwie „Elementy demokracji i różnorodności społecznej w ramach opieki dziennej nad dziećmi w przedszkolach”. Głównym celem projektu jest umocnienie i rozwój demokracji oraz pedagogiki różnorodności. Oprócz pracy pedagogicznej w placówkach opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci, projekt koncentruje się także na procesie przejścia dziecka z przedszkola do szkoły podstawowej, jak również na szkoleniu kadry pedagogicznej. Pozwoli to na wielu płaszczyznach na trwałe wdrożyć idee demokracji i różnorodności w procesie wczesnej edukacji dzieci.

„Elementy demokracji i różnorodności społecznej w ramach opieki dziennej nad dziećmi w przedszkolach” to wspólny projekt nadrzędnych stowarzyszeń pozarządowej organizacji charytatywnej (Freie Wohlfahrtspflege) i zespołu roboczego ds. opieki nad dziećmi i młodzieżą (Arbeitsgemeinschaft für Kinder- und Jugendhilfe, AGJ). Projekt jest finansowany jako projekt towarzyszący w ramach programu federalnego „Demokratie leben!” (2020–2024). „Elementy demokracji i różnorodności społecznej w ramach opieki dziennej nad dziećmi w przedszkolach” opiera się na udanej współpracy z pierwszej fazy projektu, kontynuując jej rozwój (2017–2019).

Projekt towarzyszący opiera się na dwóch filarach:

1. Opieka i wsparcie dla realizatorów projektów z programu federalnego „Demokratie leben!”:

Projekt skierowany jest do organizatorów edukacji przedszkolnej na poziomie krajowym, w obrębie poszczególnych krajów związkowych i gmin. Oferta umożliwia wymianę umiejętności i nawiązywanie kontaktów zawodowych oraz obejmuje świadczenie usług doradczych i szkoleniowych.

2. Opieka i wsparcie dla pracowników oświaty i multiplikatorów edukacji z obszaru „Opieka dzienna nad dziećmi w przedszkolach”:

W tym kontekście instytucje charytatywne realizują w obrębie swoich struktur własne podprojekty. Niniejsze podprojekty zostały przedstawione poniżej oraz na stronie www.duvk.de/ueber-uns/projekte.

Poszczególne projekty instytucji charytatywnych

Federalny związek Arbeiterwohlfahrt, AWO (stowarzyszenie charytatywne)

Umacniamy demokrację. Wspieramy różnorodność. (DEVI)

– spotkania o charakterze autorefleksyjnym, przeciwdziałające uprzedzeniom w placówkach opieki dziennej nad dziećmi

Nowy projekt koresponduje z osiągnięciami poprzednich projektów AWO o nazwach „Demokracja, to my wszyscy. Różnorodność, to my wszyscy” (niem. „Demokratie, das sind wir alle. Vielfalt, das sind wir alle”) oraz „Dzieci świadome uprzedzeń” (niem. „Kindern vorurteilsbewusst begegnen”), będąc ich konsekwentną kontynuacją. Centralnym elementem projektu jest program szkoleniowy o nazwie „Czynniki stanowiące o jakości w placówkach opieki dziennej nad dziećmi”, który zwraca uwagę multiplikatorów edukacji na tematy takie jak postawa obywatelska, świadomość uprzedzeń, zaangażowanie społeczne i różnorodność oraz poruszanie ich w placówkach dziennej opieki nad dziećmi. Projekt ma na celu wspieranie instytucji, wykonawców projektów oraz wychowawców w procesie wdrażaniu idei demokracji i różnorodności w praktyce, zapewniając długotrwałe efekty w procesie rozwoju dzieci.

Bundesverband e.V.

Niemiecki Związek Caritas reprezentowany przez KTK-Bundesverband

Idee demokratyczne w wychowaniu dzieci

Możliwość współdecydowania i różnorodność w katolickich przedszkolach

W tym projekcie KTK-Bundesverband również pragnie umocnić wychowawców i wykonawców projektów w dążeniu do rozwoju placówek opiekuńczo-wychowawczych jako miejsc pełnych różnorodności, pielęgnujących idee demokracji i społecznego zaangażowania przeciwko zjawiskom wykluczenia i nierówności społecznej. Oprócz tego będą wcielane również wyniki pochodzące z pierwszej fazy dofinansowania. Ponadto KTK-Bundesverband koncentruje się na systemie kształcenia pedagogicznego, dostarczając impulsów do promowania idei demokracji i rozwoju kompetencji dzieci w zakresie różnorodności.

Verband Katholischer
Tageseinrichtungen für Kinder (KTK)
– Bundesverband e.V.

Parytetowy związek socjalny (Paritätischer Wohlfahrtsverband)

Zaangażowanie społeczne i promowanie idei demokracji w placówkach opieki dziennej nad dziećmi

W skład projektu wchodzi szereg wydarzeń informacyjnych i szkoleń w zakresie m.in. zaangażowania społecznego dzieci, procedur reklamacyjnych, praw dzieci czy promowania różnorodności społecznej. Oferta jest skierowana przede wszystkim do pedagogów, wychowawców przedszkolnych jak i doradców zawodowych. W ciągu najbliższych pięciu lat powstanie oferta kształcenia w formacie „blended-learning”, która pozwoli wychowawcom w praktyczny sposób

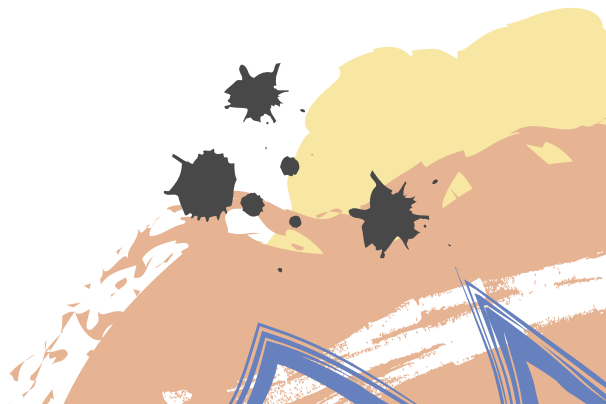
wdrożyć elementy edukacji demokratycznej. Wychowawcy i ich zespoły będą mogli wybrać odpowiedni zakres interesujących ich tematów. Na stronie www.kita.paritaet.org dostępne są wszelkie informacje, dokumentacje, poradniki, jak i filmy wyjaśniające.

Związek federalny ds. opieki dziennej nad dziećmi (Bundesverband für Kindertagespflege)

Demokracja i zaangażowanie społeczne w placówkach opieki dziennej na dziećmi

W oparciu o wyniki pochodzące z pierwszej fazy dofinansowania, BVKTP ma na celu promowanie zaangażowania społecznego i demokratycznych kompetencji pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych. Ważną rolę multiplikatorów edukacji stanowi poradnictwo, jak i referenci w zakresie kwalifikacji i szkoleń pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych. Mają oni dostęp do różnych form szkoleń i poradników metodycznych. Projekt skierowany jest również do stowarzyszeń w danym kraju związkowym i biur w placówkach opieki dziennej nad dziećmi, by idee demokracji i zaangażowanie społeczne stały się ich nieodłącznym elementem wychowania dzieci.

we współpracy z

Diakonie Deutschland

Edukacja demokratyczna w przedszkolach ewangelickich i centrach edukacji rodzinnej

Celem projektu jest dalsze umacnianie kompetencji demokratycznych i umożliwienie wymiany doświadczeń na temat procesów edukacji demokratycznej w ewangelickich placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz edukacji rodzinnej. Z jednej strony będą dalej rozwijane ugruntowane i popularne formaty poradnictwa (np. szkolenia dla multiplikatorów edukacji) oraz nauczycieli (konferencje). Z drugiej strony, w nowej fazie finansowania, podmioty zajmujące się szkoleniem pedagogów i instytucji edukacji rodzinnej będą uwrażliwiane i umacniane w promowaniu rozwoju demokratycznego oraz udostępnianiu i testowaniu nowych struktur uczestnictwa.

Diakonie
Deutschland

Niemiecki Czerwony Krzyż

Demokratie leben – Uczestnictwo rodziców w przejściu dzieci z przedszkola do szkoły

Zaangażowanie rodziców i wzmocnienie kompetencji w zakresie działań prodemokratycznych

Przejście dziecka z przedszkola do szkoły to jedna z pierwszych decyzji, jakie rodzice podejmują w procesie edukacji swoich dzieci. Pomoc ze strony przedszkola, świetlicy, szkoły podstawowej i rodziny może mieć decydujący wpływ na dalszą ścieżkę edukacyjną dzieci. Ponadto pozytywne doświadczenia związane z zaangażowaniem instytucji edukacyjnych mogą wzmocnić kompetencje dzieci i ich rodzin w zakresie działań demokratycznych. Celem projektu jest wspieranie pracowników oświaty w dalszym rozwoju praktyki pedagogicznej wrażliwej na różnorodność i dyskryminację oraz promowanie udziału krewnych w procesie przejścia dzieci z przedszkola do szkoły podstawowej. Ma to zostać wdrożone modelowo w trzech lokalizacjach przy zastosowaniu różnych form uczestnictwa i szkoleń.

Żydowskie Centrum Wolontariatu w Niemczech (Zentralwohlfahrtsstelle der Juden in Deutschland, ZWST)

ATID – Wspieramy różnorodność.

Na tle wzrostu i zmieniającej się struktury społeczności żydowskiej oraz jednoczesnego wzrostu liczby incydentów antysemickich wzrasta zapotrzebowanie na wykwalifikowane wsparcie w zakresie edukacji wczesnoszkolnej uwrażliwiającej na społeczną różnorodność. Misją ATID stało się wspieranie żydowskich placówek opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci w radzeniu sobie z tymi wyzwaniami. Wspólnie z Kompetenzzentrum für Prävention und Empowerment (ZWST) projekt rozwija innowacyjne koncepcje oraz oferuje możliwości szkoleń dla pracowników żydowskich placówek opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci.

**Zentralwohlfahrtsstelle
der Juden in Deutschland e.V.**

we współpracy z

**kompetenz
zentrum**
PRÄVENTION UND EMPOWERMENT.

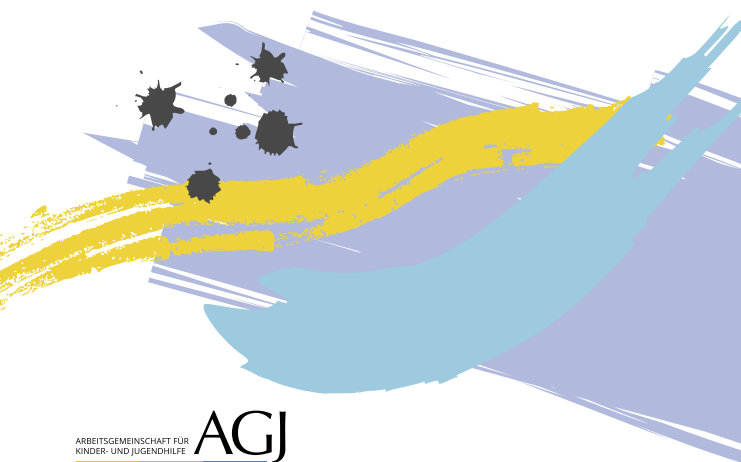
Więcej informacji na temat projektów instytucji charytatywnych można znaleźć pod adresem

→ www.duvk.de/ueber-uns/projekte

Biuro koordynacyjne

Centralnym punktem kontaktowym tego projektu towarzyszącego jest biuro koordynacyjne „Elementy demokracji i różnorodności społecznej w ramach opieki dziennej nad dziećmi w przedszkolach” znajdujące się przy AGJ. Biuro zajmuje się profesjonalnym wsparciem i tworzeniem sieci partnerów do współpracy oraz zapewnia zewnętrzną komunikację w zakresie całego projektu. Ponadto biuro koordynacyjne organizuje własne wydarzenia branżowe i umożliwia nawiązywanie kontaktów zawodowych oraz pomiędzy wykonawcami programu federalnego „Demokratie leben!”.

ARBEITSGEMEINSCHAFT FÜR
KINDER- UND JUGENDHILFE

AGJ

BIURO KOORDYNACYJNE

Demokracja i różnorodność w placówkach
opieki dziennej nad dziećmi
c/o Arbeitsgemeinschaft für Kinder- und Jugendhilfe – AGJ

Mühlendamm 3 • 10178 Berlin
T 030 400 40 237 • F 030 400 40 232
demokratie-vielfalt@agj.de • www.duvk.de

Gefördert vom

Bundesministerium
für Familie, Senioren, Frauen
und Jugend

im Rahmen des Bundesprogramms

Demokratie **leben!**